

SCENE 48 • NUMBER 7

Visi ir aizņemti

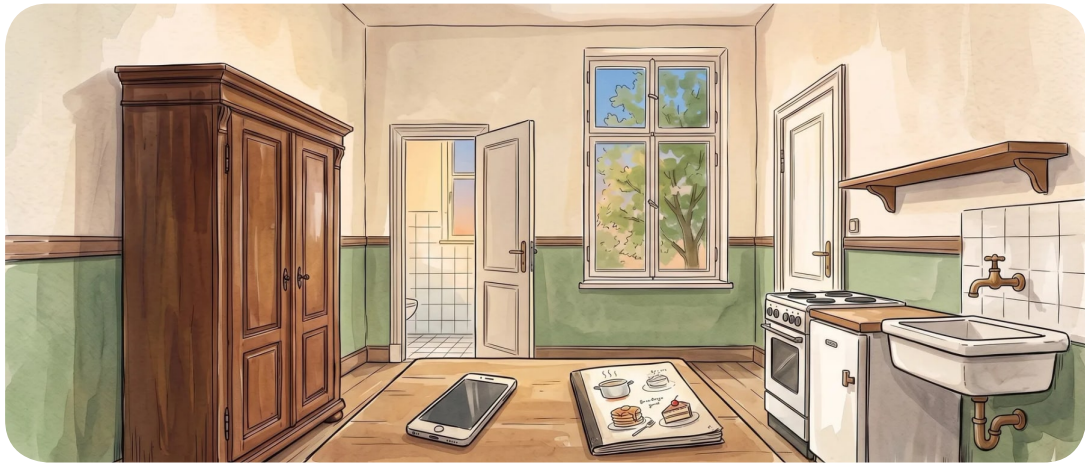
You want to thank everyone with a dinner on Saturday. You send messages and knock on doors. Toms can't; he must... (a list). Liene is working. Elīna must ask her grandma, and Maija does not even open her door.

153 Words · 5 Exercises · Duration: 15 min.

Staying

Latvian

Read & listen online ↗

LEARNING GOAL

I can invite someone, accept or refuse politely and suggest another day.

Lena (Lukas) = ■ Toms = ○ Liene = ▲ Elīna = ● Jānis = □

Learning as Lukas? Use the words in brackets.

Tuesday evening. You write a message to everyone at number 7, and to Toms.

- Mīļie kaimiņi un Tom! Paldies par visu. Sestdien septiņos vakarā aicinu jūs uz vakariņām. Pie manis.

- Būs zupa, pankūkas un kūka. Es gatavošu pati (pats)!

The first answer comes after one minute.

- Atvainojiet, es nevarēju. Sestdien man vajag: Viens, nomazgāt logus. Divi, nopirkt papīru. Trīs, kaut ko citu.

- Trīs darbi sestdienas vakarā? Kas ir tas kaut kas, Tom?

- ▲ Sestdien es strādāju visu vakaru. Varbūt citreiz?

- Man jāprasa vecmāmiņai!

- Labi. Es pati (pats) pajautāšu Maijai.

You knock on Maija's door. Behind it someone whispers. Then nothing.

- Bērziņas kundze? Vai jūs esat mājās?

- Sestdien pie manis ir vakariņas. Vai nāksiet?

- Bērziņas kundze, šajā mājā sienas ir plānas. Es jūs dzirdu.

The door stays shut. Muris walks past you and down the stairs without looking at you.

- Tu arī, Muri? Tu arī esi aizņemts?

Jānis comes down and sits next to you on the stairs.

- Visi aizņemti? Es arī nevaru nākt. Sestdien spēlēju.

- Visi. Nevienš nevar nākt sestdien.

□ Jūs tiešām gribat aizbraukt?

■ Es nezinu. Varbūt braukšu uz galvaspilsētu. Tur ir ļoti labs darbs.

□ Es arī reiz aizbraucu no septītās mājas. Man bija astoņpadsmit gadi.

■ Un tad?

A long pause.

□ Tad atbraucu atpakaļ.

■ Kāpēc jūs atbraucāt atpakaļ?

□ Galvaspilsētā ir daudz cilvēku. Bet tur neviens nezina jūsu vārdu.

Vocabulary

DOING THINGS

aicināt invite

mazgāt wash

WHAT THINGS AND PEOPLE ARE LIKE

aizņemts busy

LISTENING & UNDERSTANDING**L1) WHO SAYS IT**

Read the dialogue again. Who says these words? Tick the right person.

1 Sestdien es strādāju visu vakaru. Varbūt citreiz?

☐ A Elīna	☐ B Liene
☐ C Lena	☐ D Jānis

2 Visi aizņemti? Es arī nevaru nākt. Sestdien spēlēju.

☐ A Elīna	☐ B Toms
☐ C Jānis	☐ D Liene

L2) WHAT DOES IT MEAN

Tick the right English meaning.

1 Trīs darbi sestdienas vakarā? Kas ir tas kaut kas, Tom?

- ☐ A Three jobs on a Saturday evening? And what is this 'something', Toms?
- ☐ B Mrs Bērziņa, the walls in this house are thin. I can hear you.
- ☐ C I don't know. Maybe I'll go to the capital. There's a very good job there.

2 Visi. Neviens nevar nākt sestdien.

- ☐ A Everyone's busy? I can't come either. I'm playing on Saturday.
- ☐ B And?
- ☐ C Everyone. Nobody can come on Saturday.

L3) HOW DO YOU SAY IT

Tick the right Latvian sentence.

1 'I have to ask Grandma!!!'

- ☐ A Sestdien es strādāju visu vakaru. Varbūt citreiz?
- ☐ B Mīļie kaimiņi un Tom! Paldies par visu. Sestdien septiņos vakarā aicinu jūs uz vakariņām. Pie manis.
- ☐ C Man jāprasa vecmāmiņai!

2 And I came back.

- ☐ A Tad atbraucu atpakaļ.
- ☐ B Visi aizņemti? Es arī nevaru nākt. Sestdien spēlēju.
- ☐ C Būs zupa, pankūkas un kūka. Es gatavošu pati!

L4) PUT THE WORDS IN ORDER

Write the words in the right order on the line.

- 1** Bērziņas Vai jūs kundze? mājās? esat
-

- 2** Kāpēc atbraucāt atpakaļ? jūs
-

L5) WHAT HAPPENS FIRST

Number the lines in the order they come in the scene.

- ☐ Trīs darbi sestdienas vakarā? Kas ir tas kaut kas, Tom?
- ☐ Kāpēc jūs atbraucāt atpakaļ?
- ☐ Visi. Neviens nevar nākt sestdien.
- ☐ Bērziņas kundze, šajā mājā sienas ir plānas. Es jūs dzirdu.
- ☐ Labi. Es pati pajautāšu Maijai.

SCENE 48 • WORDS

Visi ir aizņemti

Everyone is busy

4 Exercises • Duration: 10 min.

Staying

Latvian

Read & listen online ↗

aicināt
invite

mazgāt
wash

aizņemts
busy

Words

aicināt

invite

Mīļie kaimiņi un Tom! Paldies par visu.
Sestdien septiņos vakarā aicinu jūs uz vakariņām. Pie manis.

mazgāt

wash

aizņemts

busy

Tu arī, Muri? Tu arī esi aizņemts?

VOCABULARY & COMMUNICATION**W1) WHAT DOES IT MEAN?**

What does it mean?

1 aicināt

- ☐ A invite
- ☐ B fast
- ☐ C eight

2 aizņemts

- ☐ A busy
- ☐ B since
- ☐ C rehearsal

3 mazgāt

- ☐ A tomato
- ☐ B café
- ☐ C wash

W2) COMPLETE THE CONVERSATION

Fill the gaps with the words from the box.

Būs Trīs Atvainojiet Mīļie

_____ zupa, pankūkas un kūka. Es gatavošu pati!

Meaning: 'There'll be soup, pancakes and cake. I'm cooking myself!'

Atvainojiet Trīs Būs Mīļie

_____ kaimiņi un Tom! Paldies par visu. Sestdien septiņos vakarā aicinu jūs uz vakariņām. Pie manis.

Meaning: 'Dear neighbours and Toms! Thank you for everything. On Saturday, at seven in the evening, I'm inviting you to dinner. At my place.'

Atvainojiet Mīļie Būs Trīs

_____, es nevarēšu. Sestdien man vajag: Viens, nomazgāt logus. Divi, nopirkt papīru. Trīs, kaut ko citu.

Meaning: 'Sorry, I won't be able to. On Saturday I have to: one, wash the windows; two, buy paper; three, something else.'

Būs Trīs Atvainojiet Mīļie

_____ darbi sestdienas vakarā? Kas ir tas kaut kas, Tom?

Meaning: Three jobs on a Saturday evening? And what is this 'something', Toms?

Atvainojiet Sestdien Būs Mīļie

_____ es strādāju visu vakaru. Varbūt citreiz?

Meaning: 'On Saturday I'm working all evening. Maybe another time?'

W3) MURIS, I'M INVITING YOU TO DINNER ON SATURDAY!

Fill the speech bubbles.

viesis es aizņemts vakariņām

Elīna: Muri, sestdien es tevi aicinu uz _____!

Elīna: Tu būsi mans _____. Būs zivis!

Elīna: Kas? Tu esi _____?

Elīna: Labi. Tad zivis ēdīšu _____!

Meaning: 1. Muri, I'm inviting you to dinner on Saturday!

2. You'll be my guest. There'll be fish!

3. What? You're busy?

4. Fine. Then I'll eat the fish!

W4) CONNECT THE MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

① Mīļie kaimiņi un Tom! Paldies par visu. Sestdien septiņos vakarā aicinu jūs uz vakariņām. Pie manis.	Ⓐ 'Sorry, I won't be able to. On Saturday I have to: one, wash the windows; two, buy paper; three, something else.'
② Sestdien es strādāju visu vakaru. Varbūt citreiz?	Ⓑ 'On Saturday I'm working all evening. Maybe another time?'
③ Atvainojiet, es nevarēšu. Sestdien man vajag: Viens, nomazgāt logus. Divi, nopirkt papīru. Trīs, kaut ko citu.	Ⓒ Three jobs on a Saturday evening? And what is this 'something', Toms?

<p>④ Trīs darbi
sestdienas vakarā?
Kas ir tas kaut kas,
Tom?</p>	<p>④ 'There'll be soup, pancakes and
cake. I'm cooking myself!'</p>
<p>⑤ Būs zupa, pankūkas
un kūka. Es
gatavošu pati!</p>	<p>⑤ 'Dear neighbours and Toms!
Thank you for everything. On
Saturday, at seven in the
evening, I'm inviting you to
dinner. At my place.'</p>

SCENE 48 • GRAMMAR

Aicinu, nevarēšu

Invitations and a polite refusal

6 Exercises • Duration: 20 min.

Staying

Latvian

Read & listen online

Invitations and a polite refusal

Invite a person with an accusative: **aicinu jūs**. The activity is a destination phrase: **uz vakariņām**, a plural dative after **uz**. Say **pie manis** for at my place.

Refuse with **Atvainojiet, nevarēšu**, sorry, I will not be able to. The future of **varēt** is **varēšu, varēsi, varēs, varēsīm, varēsiet, varēs**. Negative adds **ne-**.

Neviens needs a negative verb: **Neviens nevar nākt**. A plural all is **visi**, or **visas** for a feminine group. Say **Varbūt citreiz?** to suggest another time.

Form	Example	Meaning
nevarēšu	Es nevarēšu nākt.	I will not be able to come.
nevarēsi	Tu nevarēsi nākt.	You will not be able to come, familiar.
nevarēs	Viņš nevarēs nākt.	He will not be able to come.
nevarēsīm	Mēs nevarēsīm nākt.	We will not be able to come.
nevarēsiet	Jūs nevarēsiet nākt.	You will not be able to come, polite.
nevarēs	Viņi nevarēs nākt.	They will not be able to come.
pats · pati	Es gatavošu pats. Es gatavošu pati.	I will cook myself.

Form	Example	Meaning
pats · pati	Jūs gatavosiet pats. Jūs gatavosiet pati.	You will cook yourself, polite.

Es nevarēšu nākt.

I will not be able to come.

Tu nevarēsi nākt.

You will not be able to come, familiar.

Viņš nevarēs nākt.

He will not be able to come.

Mēs nevarēsim nākt.

We will not be able to come.

Jūs nevarēsiet nākt.

You will not be able to come, polite.

Viņi nevarēs nākt.

They will not be able to come.

Es gatavošu pati (**pats**).

I will cook myself.

Jūs gatavosiet pati (**pats**).

You will cook yourself, polite.

GRAMMAR**G1) NOTICE THE USEFUL PATTERN**

Underline the form practised in this unit.

- 1 Es nevarēšu nākt.

Meaning: I will not be able to come.

- 2 Tu nevarēsi nākt.

Meaning: You will not be able to come, familiar.

- 3 Viņš nevarēs nākt.

Meaning: He will not be able to come.

- 4 Mēs nevarēsim nākt.

Meaning: We will not be able to come.

G2) CHOOSE THE FORM

Use the English meaning and the pattern in this unit.

1 Es _____ nākt.

- ☐ A nevarēšu
- ☐ B nevarēsim
- ☐ C varēšu

Meaning: I will not be able to come.

2 Tu _____ nākt.

- ☐ A varēsi
- ☐ B nevarēšu
- ☐ C nevarēsi

Meaning: You will not be able to come, familiar.

3 Viņš _____ nākt.

- ☐ A varēs
- ☐ B nevarēs
- ☐ C nevarēšu

Meaning: He will not be able to come.

4 Mēs _____ nākt.

- ☐ A nevarēsiet
- ☐ B varēsim
- ☐ C nevarēsim

Meaning: We will not be able to come.

5 Jūs _____ nākt.

- ☐ A nevarēšu
- ☐ B varēsiet
- ☐ C nevarēsiet

Meaning: You will not be able to come, polite.

6 Viņi _____ nākt.

- ☐ A nevarēs
- ☐ B nevarēšu
- ☐ C varēs

Meaning: They will not be able to come.

7 Es gatavošu _____.

- ☐ A pašas
- ☐ B paši
- ☐ C pati

Meaning: I will cook myself.

8 Jūs gatavosiet _____.

- ☐ A pati
- ☐ B pašas
- ☐ C paši

Meaning: You will cook yourself, polite.

G3) COMPLETE THE MESSAGES

Fill the gaps with the words from the box.

varēs nevarēs

Viņš _____ nākt.

Meaning: He will not be able to come.

varēsim nevarēsim

Mēs _____ nākt.

Meaning: We will not be able to come.

varēsiet nevarēsiet

Jūs _____ nākt.

Meaning: You will not be able to come, polite.

varēs nevarēs

Viņi _____ nākt.

Meaning: They will not be able to come.

paši pati

Es gatavošu _____.

Meaning: I will cook myself.

paši pati

Jūs gatavosiet _____.

Meaning: You will cook yourself, polite.

G4) BUILD A SENTENCE

Put the words in order.

1 nevarēšu Es nākt.

Meaning: I will not be able to come.

2 nākt. nevarēsi Tu

Meaning: You will not be able to come, familiar.

3 Viņš nākt. nevarēs

Meaning: He will not be able to come.

4 nevarēsīm Mēs nākt.

Meaning: We will not be able to come.

5 nevarēsiet nākt. Jūs

Meaning: You will not be able to come, polite.

6

Viņi

nākt.

nevarēs

Meaning: They will not be able to come.

G5) WHAT WOULD YOU SAY?

Choose the right words for the situation.

1 I will not be able to come. You say:

☐ A Es nevarēšu nākt.

☐ B Es varēšu nākt.

2 You will not be able to come, familiar. You say:

☐ A Tu nevarēsi nākt.

☐ B Tu varēsi nākt.

3 He will not be able to come. You say:

☐ A Viņš nevarēs nākt.

☐ B Viņš varēs nākt.

4 We will not be able to come. You say:

- (A) Mēs varēsim nākt.
- (B) Mēs nevarēsim nākt.

G6) CONNECT MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

(1) Tu nevarēsi nākt.	(A) I will not be able to come.
(2) Jūs gatavosiet pati.	(B) We will not be able to come.
(3) Jūs nevarēsiet nākt.	(C) You will not be able to come, polite.
(4) Viņi nevarēs nākt.	(D) They will not be able to come.
(5) Mēs nevarēsim nākt.	(E) You will not be able to come, familiar.
(6) Es nevarēšu nākt.	(F) I will cook myself.
(7) Es gatavošu pati.	(G) You will cook yourself, polite.

- ⑧ Viņš nevarēs nākt. ⑧ He will not be able to come.